Ahlak Felsefesi - 1

1. İnsanlar birer makine olsaydı ve insanda her şey önceden belirlenmiş olsaydı, ahlak diye bir şey söz konusu olmayacaktı. Ahlaki öznenin; iyi ve kötü, değerli ve değersiz karşısında, kendi arzu ve ideallerine dayanarak bir seçim yapmadığı zaman ahlaktan söz edilemez.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Ahlaki özne, seçim yapabildiği ölçüde özgürleşir.
B) İnsan varlığı, rüzgarda savrulan bir yaprak gibidir.
C) Ahlak, bireyin kendini gerçekleştirdiği kurallar bütünüdür.
D) Ahlaki kuralların kazanılmasında bireyin özgün deneyimleri önemlidir.
E) Ahlakı olanaklı kılan seçim yapmamızı sağlayan irade özgürlüğüdür.

2. Ahlak, insanların bir toplum içinde uyumlu yaşamaları için kendilerine göre belirledikleri kuralların tümüdür. İnsanların eylemlerini ve birbirleriyle olan ilişkilerini düzenledikleri bu kurallar, insanların aralarında oluşturdukları bilinçli ya da bilinçsiz bir kabulle belirlenmiştir.

Bu parçaya göre ahlakın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumsal yaşamı düzenleyerek toplumsal uyumu sağlamak
B) Bireylerin düşünüş ve yaşayış biçimini aynılaştırmak
C) Bireysel yaşamı toplumsal yaşamın önüne koymak
D) Bireyin kendini gerçekleştirmesini sağlamak
E) Bireylere yasalara saygılı olmayı öğretmek

3. Etik doğru ve yanlış davranışın teorisidir. Ahlak ise bu teorilerin uygulamasıdır. Başka bir deyişle ahlak, olgusal ve tarihsel olarak yaşanır. Birey ahlakı, yaşadığı toplumda norm ve davranış kuralları olarak hazır bulur. Etik ise bu normlar ve davranış kurallarının varsaydığı anlam ve değer dünyasını anlayıp açıklamaya yönelen ilkeler bütünüdür.

Buna göre etik ve ahlak ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Ahlak doğru ve yanlışın uygulamasıdır.
B) Etik ahlaksal pratiğin teorisidir.
C) Ahlak pratik yaşamda açığa çıkar.
D) Etik, ilkeler bütünüdür.
E) Etik birey üzerinde zorlayıcı bir yaptırım gücüne sahiptir.

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

4. “İyi ve kötü nedir? Bu soruya herkes kendince bir cevap verebilir.” **diyen bir düşünüre göre iyi ve kötü kavramları için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

A) Deney yoluyla kazanılmamıştır.
B) Evrensel bir iyi vardır.
C) Genel geçer değildir.
D) İnsan eylemlerini iyi ve kötünün çatışması belirler.
E) İnsan aklı herkes için geçerli olabilecek bir iyiye ulaşabilir.

5.

Verilen şekilde soru işareti olan kutucuğa aşağıdaki kavramlardan hangisi getirilmelidir?

A) Vicdan
B) Erdem
C) Ahlak yasası
D) Ahlaki eylem
E) Ahlaki sorumluluk

6. İyi kendi başına bir değerdir ve tüm insanların amacı en yüce değer olan iyiye ulaşmaktır. Ancak kimi filozoflara göre iyi, sağlık gibi sadece kendisinden dolayı iyiyken; kimi filozoflara göre ise para gibi kendi başına iyi olmayıp doğurduğu sonuçlar açısından iyi olabilir.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Evrensel bir iyi vardır.
B) İyinin ne olduğu özneldir.
C) İyi kavramı tanımlanamaz.
D) İyi aynı zamanda yararlı olandır.
E) Etik, nesnel bir iyinin peşindedir.

Ahlak Felsefesi - 1

7. Ahlak öğretisi geliştirme peşinde olan filozoflarda ortak olan şey; kendisine ulaşma çabası içinde oldukları bir "olması gereken" tasarlamalarıdır.

Ahlak öğretilerinin ulaşmak istediği bu "olması gereken" **aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilir?**

A) Sorumluluk
B) Ahlaki karar
C) Özgürlük
D) Vicdan
E) İyi

8. Ahlaki yargılar bilimsel yargılardan farklıdır. "Bütün canlılar solunum yapar." yargısı nesnel gerçekliğe dayalı bir kesinlik içerirken, "Yalan söylememek gerekir." yargısı ise bireyin davranışında iradi olarak ortaya çıkan ahlaki yargılara örnektir.

Bu açıklamada ahlaki yargıların aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

A) Yaptırım gücüne sahip olması
B) Göreli olması
C) Evrensel olması
D) Toplumsal olması
E) Normatif olması

9. "Her insan kendi hayatının sahibidir. Hiç kimse başka birisinin yaşamı üzerinde tasarruf hakkına sahip değildir. İnsanlar nasıl yaşayacaklarına kendi özgür iradeleri doğrultusunda karar verirler. Dolayısıyla insan eylemleri bir takım kurallara göre ortaya çıkmaz. Eylemleri belirleyen kurallar olmadığından, insan özgürdür. Bundan dolayı da insan davranışlarından sorumludur." **diyen bir düşünürün görüşleri aşağıdaki özgürlük anlayışlarından hangisine uygundur?**

A) Otoderminizm
B) Fatalizm
C) İndeterminizm
D) Determinizm
E) Liberteryanizm

10. Stoacılara göre insan dünya denen tiyatro sahnesinde bir oyuncudur. Oyunu o yazmamıştır, rolünü kendisi belirlememiştir. Onun rolü, Tanrı ya da kozmosa egemen olan ilke tarafından belirlenmiştir. O yapamayacaklarının bilincinde olmalı, yapabilecekleri şeyleri bilmeli, istencini bu yolda kullanma erdemine sahip olmalıdır.

Bu parçaya göre stoa ahlakı için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) İnsan kendi özünü belirleyen bir varlıktır.
B) Mutluluk toplumsal yaşamla mümkündür.
C) İnsan iradesinden bağımsız bir iyi ve kötü yoktur.
D) İnsan, doğanın belirlenmiş yasasını kabullenirse mutlu olur.
E) İnsan eylemlerinin sorumluluğunu yüklenen özgür bir varlıktır.

11. "Irmakların denizde kaybolduğu gibi erdemlerde çıkarda kaybolur." **diyen bir kişiye göre ahlaki eylemi belirleyen temel etken aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fayda sağlamak
B) Tutkulardan arınmak
C) İyi eylemde bulunmak
D) Haz peşinde koşmak
E) En yüksek iyiye ulaşmak

12. Aristippos, yaşanmamış bir gelecek adına endişelenmek ve dolayısıyla şimdiyi yaşamaktan vazgeçmek yerine, kişinin kendisine keyif verecek şeyin peşinden koşması, onu deneyimlerken elde edeceği keyfi yaşaması gerektiğini söyler.

Buna göre Aristippos'da yaşamın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumla uyumlu yaşama
B) Hazzı yakalamaya çalışma
C) Deneyim yoluyla nesnel ahlakı öğrenme
D) Her şeyden sürekli şüphe etmeyi amaçlama
E) Hiçbir şey hakkında kesin yargıda bulunmama

MEB 2018 - 2019 • Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

